

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	7
1.1. Przedmiot, zakres i cel badań	8
1.2. Wybór miast do badań szczegółowych	9
1.3. Metodyka prowadzonych badań.....	11
1.4. Układ pracy	12
1.5. Stan badań dotyczących małych miast	12
2. MAŁE MIASTO W STRUKTURZE OSADNICZEJ STREFY PODMIEJSKIEJ	15
2.1. Miasto i jego strefa podmiejska	15
2.2. Prawna ochrona miast w Europie	17
2.2.1. Specyfika i ochrona miasta europejskiego	17
2.2.2. Ochrona miast historycznych	19
2.2.3. Podstawy prawne zagospodarowania przestrzennego i ochrony miast w Polsce	20
2.3. Typologia małych miast	24
2.3.1. Klasyfikacja małych miast według liczby mieszkańców	24
2.3.2. Klasyfikacja małych miast według genezy procesu kształtowania się funkcji miejskich.....	25
2.4. Charakterystyka małych miast	26
2.4.1. Czynniki urbanistyczne wpływające na kształtowanie się małych miast	26
2.4.2. Charakterystyczne cechy małego miasta.....	27
2.4.3. Struktura funkcjonalna małych miast	28
2.5. Kierunki i uwarunkowania rozwoju małych miast po II wojnie światowej	29
3. ROZWÓJ URBANIZACJI W STREFIE PODMIEJSKIEJ WARSZAWY DO 1939 ROKU	32
3.1. Proces lokacji i rozwoju miast mazowieckich do 1795 roku	32
3.2. Urbanizacja strefy podmiejskiej Warszawy do I wojny światowej	37
3.3. Urbanizacja strefy podmiejskiej Warszawy w okresie międzywojennym	44
4. PRZEOBRAŻENIA PRZESTRZENNE MIAST STREFY PODMIEJSKIEJ WARSZAWY PO 1945 ROKU	50

4.1. Rozwój aglomeracji warszawskiej od 1945 roku	50
4.1.1. Uwarunkowania rozwoju strefy podmiejskiej Warszawy	50
4.1.2. Kształtowanie modelu sieci osadniczej aglomeracji	52
4.2. Przeobrażenia przestrzenne miast w epoce socjalistycznego modernizmu.....	57
4.3. Przeobrażenia i konflikty przestrzenne miast po 1989 roku	60
4.4. Czynniki wzrostu miast w strefie podmiejskiej Warszawy po 1945 roku – „od miasta małego do średniego”	64
 5. PROCESY ROZWOJOWE WYBRANYCH MAŁYCH MIASTW STREFIE PODMIEJSKIEJ WARSZAWY	73
5.1. Przekształcenia struktury demograficznej i zawodowej	73
5.2. Proces rozpraszania zabudowy miasta.....	77
5.2.1. Rozpraszanie terytorialne	77
5.2.2. Rozpraszanie a dokumenty planistyczne.....	85
5.2.3. Proces przeobrażeń intensywności zabudowy	87
5.3. Proces przeobrażeń struktury funkcjonalnej miast.....	91
5.3.1. Funkcje dominujące miast i ich przemiany	91
5.3.2. Rozpraszanie struktury funkcjonalnej	93
5.3.3. Proces przekształceń centrum miasta	95
5.4. Proces przekształceń układu przestrzennego miasta.....	98
5.4.1. Przekształcenia układów ulicznych	98
5.4.2. Przekształcenia rynku miasta	101
5.4.3. Przekształcenia pozostałych placów miejskich	102
5.4.4. Przekształcenia działek miejskich	103
5.5. Proces przeobrażeń struktury społecznej miasta.....	105
5.5.1. Przekształcenia grup społeczno-kulturowych miast	105
5.5.2. Migracje wewnętrzne ludności według statusu społecznego	106
5.5.3. „Przestrzenie prospołeczne” w miastach.....	107
5.6. Proces przekształceń fizjonomii miasta.....	112

5.6.1. Struktura fizjonomiczna miasta	112
5.6.2 Przekształcenia struktury fizjonomicznej	114
5.7. Dostępność transportowa miasta	122
5.7.1. Zależność miasta od rozwiązań transportowych	122
5.7.2. Proces zanikania miasta dla pieszych.....	125
5.8. Proces przekształceń krajobrazu naturalnego miasta	128
 6. KIERUNKI ROZWOJU MAŁYCH MIAST.....	133
6.1. Teoretyczne modele urbanistyczne małych i średnich miast	133
6.1.1. Miasta-ogrody	133
6.1.2. Miasto Nowego Urbanizmu	135
6.1.3. Miasto proekologiczne i zrównoważone	136
6.1.4. Miasto odporne (resilient city)	139
6.1.5. Miasto przyjazne starzeniu (age-friendly-city)	143
6.1.6. Miasto Cittaslow	146
6.1.7. Miasta nowych technologii (smart city)	147
6.1.8. Miasto dobre do życia	150
6.2. Teoretyczne modele rozwoju małych miast w Polsce	153
6.2.1. Celowość teoretycznych modeli rozwojowych w warunkach Polski	153
6.2.2. Model „naprawianego” miasta	158
6.2.3. Dobre praktyki w krajach Unii Europejskiej	159
 7. MOŻLIWE DZIAŁANIA NAPRAWCZE	165
 8. PODSUMOWANIE	168
 Bibliografia.....	173
Spis ilustracji, tabel i wykresów.....	184
Słowniczek zastosowanych pojęć.....	188